



Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - De Boemerang te Bree

Hoofdstructuur bubao

	Instellingsnummer	26187
	Instelling	Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - De Boemerang
directeur		Ivo MEUS
adres		Gerdingerpoot 20 - 3960 BREE
telefoon		089-46.34.14
fax		089-46.34.14
e-mail		boemerangbree@scarlet.be
website/URL		www.deboemerang-bree.be
	Bestuur van de instelling	965632 - Sch.best.Kath.Basissch.Bree te BREE
adres		Grauwe Torenwal 16 - 3960 BREE
	Scholengemeenschap	118992 - De KuBus te BEEK
adres		Jef van Hoofstraat 3 - 3960 BEEK
	CLB	114892 - Vrij CLB Noord - Oost - Limburg te BREE
adres		Grauwe Torenwal 11 - 3960 BREE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	05/11/2012, 06/11/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06/11/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	11/12/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Erik Kortleven
	Teamleden	Ludo Coenen
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
3.1 muzische vorming	6
3.2 wiskunde - wiskunde: functioneel rekenen - wiskundige initiatie	8
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
4.1 Begeleiding	10
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
6.1 Wat doet de school goed?	13
6.2 Wat kan de school verbeteren?	14
6.3 Wat moet de school verbeteren?	14
7. ADVIES	15
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Boemerang in Bree is een kleine school voor buitengewoon onderwijs voor type 1 en type 8. Negentig leerlingen zijn verdeeld over negen groepen waaronder een typegemengde speelleer- en een aanvangsklas. Vanuit haar verleden heeft de school meerdere logopedisten en kinesitherapeuten die veel worden ingezet bij de organisatie van geïntegreerd onderwijs (gon) in Noordoost-Limburg. Daardoor moest de school een psycholoog of orthopedagoog missen, wat ze tracht op te vangen door een intense samenwerking met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB). Vandaar de keuze van de inspectie om onder meer te focussen op de **afstemming van de school met andere partners**. Die verloopt zeker doelgericht en doeltreffend wat de samenwerking met het CLB betreft. Meer zelfs, de frequente aanwezigheid en de participatie van de CLB-medewerker aan onder meer de klassenraden, ondersteunt de schoolwerking en draagt bij tot de ontwikkeling van haar teamleden. De samenwerking met andere schoolbetrokken organisaties is minder intens en blijkt ook in mindere mate even efficiënt en effectief.

Als tweede variabele in het kwaliteitsonderzoek focuste de inspectie op de **sociale en emotionele begeleiding**. Alle teamleden zetten ten volle in op het welbevinden van de leerlingen. Ze doen dat vanuit een gedragen visie die stelt dat leerlingen succes moeten ervaren. Bovendien wendt de school een doelgerichte methodiek aan om de leerlingen te begeleiden in hun sociale en relationele vaardigheden. De teamleden verwoordden effecten van die aanpak op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.

Voor het erkenningsonderzoek focuste de inspectie op het cyclische proces van de handelingsplanning binnen **wiskunde** en **muzische vorming**. Voor beide leergebieden bevestigt de school dat ze haar decretale opdracht vervult en via de fases van de handelingsplanning de geselecteerde doelen in voldoende mate nastreeft. Toch is er een verschil in de wijze waarop ze dat doet voor de beide leergebieden. Voor muzische vorming gebeurt de beginsituatiebepaling eerder intuïtief en oppervlakkig. De leraren zien de doelenselectie doorgaans als een activiteitenaanbod. Onder impuls van de vakleraren voor beeld, drama en beweging ligt er zeer recent wel een leerlijn voor, die groepsleraren toelaat doelen gerelateerd aan de ontwikkelingsdoelen voor de beide types te selecteren. Echter, buiten de vakleraren zelf, gebruiken nog weinig leraren dat kader. Mogelijk is daardoor de uitvoering vooral stereotyp en productgericht en gebeurt de evaluatie eerder vanuit de perceptie dan vanuit gefundeerde vaststellingen.

Daartegenover staat dat de handelingsgerichte aanpak van wiskunde vertrekt vanuit een grondige en betrouwbare beginsituatieanalyse. De teamleden beschikken voor de beide types over een gedetailleerde en aan de ontwikkelingsdoelen gerelateerde leerlijn die ook uitgangspunt is voor valide evaluatie. Ondanks de degelijke vakdidactische onderbouwing van de bijgewoonde lessen, is functioneel rekenen in levensechte situaties nog geen gewoonte, hoewel in het type 1 de leraren wekelijks structureel 'praktisch rekenen' verankeren in hun lessenrooster.

Om deze doorlichting te vervolledigen, focuste de inspectie ook op het **algemene beleid**. Daarbij valt op dat de school kan bogen op een gedeeld leiderschap waarbij het kern- en het zorgteam en de werkgroepen een cruciale bijdrage leveren aan de onderwijskundige opvattingen en het pedagogisch-didactische handelen van de teamleden. Die poneren een duidelijke visie op onderwijs waarbij het nastreven van welbevinden bij de leerlingen het eerste uitgangspunt is. Beslissingen worden in consensus genomen en vanuit die participatieve gedachte is er veel bereidheid en inzet om onderwijsvernieuwingen te implementeren. Dat lukt niet altijd even goed, mede omdat de school niet kan terugvallen op effectieve eigen kwaliteitsbewaking. Het ontbreekt de school aan een systematiek om innovaties goed te plannen, ze op te volgen, te evalueren en bij te sturen of te borgen. Anderzijds overtuigt de alertheid en de ernst van de teamleden dat ze kwaliteitsonderwijs willen leveren. Dat gebeurt dan ook in voldoende mate en laat de inspectie toe deze doorlichting af te sluiten met een **gunstig advies**.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

muzische vorming
wiskunde –
wiskunde: functioneel rekenen –
wiskundige initiatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Afstemming tussen s/c/a en CLB en/of andere partners

Socio-emotionele begeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 muzische vorming

Voldoet

Motivering

De school levert voldoende inspanningen om via het cyclische proces van handelingsplanning de decretale ontwikkelingsdoelen van het leergebied muzische vorming na te streven. De recentelijk ingevoerde leerlijn met relaties naar de decretale ontwikkelingsdoelen voor type 1 en type 8 onderbouwen een dekkend en harmonisch aanbod en sturen de uitvoering waarbinnen alle domeinen aandacht krijgen.

Vaststellingen

Beginsituatiebepaling <i>Relevante informatie verzamelen</i>	De leraren kennen een aantal muzisch-gerelateerde competenties van hun leerlingen. Dat leidt tot een impliciete en beperkte invulling van gegevens die vooral verwijzen naar de interesses en hobby's van de leerlingen maar nog minimaal inzoomen op muzische talenten. Behalve voor beeld, krijgt die informatie nog geen neerslag in het recentelijk opgestarte gedigitaliseerd leerlingvolgsysteem. De vakleraar voor beeld noteert daarin wel specifieke gegevens over dat domein.
Doelenselectiefase <i>Selectie ontwikkelingsdoelen Harmonische ontwikkeling en optimale integratie Multidisciplinair overleg</i>	Recentelijk ontwikkelde de groep van vakleraren voor beeld, drama en beweging een leerlijn voor muzische vorming. Die leerlijn wordt gerelateerd aan de ontwikkelingsdoelen voor type 1 en type 8 en verzekert een harmonisch en dekkend aanbod.

Meestal vertrekken de groepsleraren vanuit een activiteit, niet vanuit een doelenselectie. Voor sommigen is de leerlijn wel inspirerend. Het ontbreekt in de school nog aan een gedragen visie die aansluit bij de kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen van dit leergebied waardoor de leraren vooral productgericht werken en zich nog onvoldoende bewust zijn van het belang van muzische vorming voor de optimale integratie. Amper is dit leergebied of zijn de domeinen ervan dan ook gespreksonderwerp tijdens de klassenraden.

Vorbereidingsfase
*Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting
Planningsdocumenten*

De school steunt op een systeem van vakleraren dat garant staat voor afgebakende muzische domeinen en daardoor, samen met de groepsleraren, een harmonisch aanbod moet garanderen. Zo is er een leraar beeld en verzorgen de logopedisten en kinesitherapeuten drama en beweging. De groepsleraren zetten eerder in op muziek en media. In de uurroosters zijn er vaste momenten om te werken aan muzische vorming.

Is de recente leerlijn voor sommige groepsleraren al een zekere inspiratiebron, toch putten alle leraren hoofdzakelijk uit onderwijspakketten, bronnenboeken en het internet voor hun activiteitsaanbod. Die pakketten sturen ook de didactische aanpak.

Enkele leraren verankeren in hun weekplanning bewust meer muzische momenten vanuit de overtuiging beter in te spelen op het welbevinden van de leerlingen.

Uitvoeringsfase
*Aanbod op maat
Organisatie op maat
Samenhang realiseren*

Over het algemeen sluiten de lessen aan bij de beginsituatie van de leerlingen. Momentane ondersteuning en begeleiding bij het gebruik van muzisch-eigen technieken en vormgeving zorgen voor een aanbod op maat.

Een technisch-productgerichte aanpak typeert wel de uitvoering van meerdere domeinen. Beeld leidt tot eerder stereotype producten, muziek focust hoofdzakelijk op zingen, media krijgt een erg eenzijdige invulling, sterk gerelateerd aan informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Tijdens de bijgewoonde activiteiten slaagden er slechts enkele leraren in om bij de kinderen leerplezier te genereren. In die klassen genoten de leerlingen van de activiteit en was er hoog welbevinden en sterke betrokkenheid. Sommige leraren weten sterke horizontale samenhang te bewerken, waardoor de activiteit een meer functioneel karakter krijgt. Over het algemeen waren de muzische momenten eerder vlak en misten ze de buitengewone invulling eigen aan de kerngedachten van de decretale ontwikkelingsdoelen.

Uit het digitale portfolio blijkt dat de school erin slaagt om bij momenten de harmonische ontwikkeling en de optimale integratie sterk te bevorderen. Dat gebeurt bij projecten met doorschuifstelsel of tijdens schoolfeesten en deelnames

aan breed gedragen activiteiten zoals het sinterklaas-, het kerstfeest en de carnavalsviering.

Het kookatelier en de werkhuisactiviteiten voor de eindgroepen van type 1 en type 8 zijn goede initiatieven die transferrijk muzisch onderwijs opleveren.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Rapportering

Er zijn geen afgesproken evaluatiecriteria waardoor de leraren muzische activiteiten beoordelen vanuit de eigen perceptie en de scores minder valide en betrouwbaar zijn. De vakleraren beeld beoordelen zowel muzische attitudes als vaardigheden. Dat is nog geen gewoonte bij de andere leraren. De verkregen informatie wendt de school nauwelijks aan om tijdens de evaluatieve klassenraden een doelenselectie voor een groeps- of individueel handelingsplan te maken.

De school rapporteert uitvoerig over de domeinen van de muzische vorming. Daarin vermelden de leraren de aangereikte lesonderwerpen en geven ze een letterscore die ouders toelaat om de competenties van hun kind in te schatten. Leraren zeggen echter dat dit leergebied weinig interesse wegdraagt bij de ouders. Blijkbaar vinden zij muzische vorming niet zo belangrijk, zo oordelen de leraren.

3.2 wiskunde - wiskunde: functioneel rekenen - wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

De school streeft in voldoende mate, planmatig en gestructureerd via het cyclische proces van handelingsplanning, de geselecteerde doelen voor wiskunde na. Daarbij hanteert ze een eigen leerlijn, gerelateerd aan de decretale ontwikkelingsdoelen voor de types 1 en 8. De school heeft daarbij voldoende aandacht voor alle domeinen en legt klemtonen op functionaliteit en optimale integratie.

Vaststellingen

Beginsituatiebepaling
Beeldvorming
Opvolging
Functionele neerslag

De school verzamelt relevante informatie van haar leerlingen via intakegesprekken, gegevens van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding en, indien nodig, gestandaardiseerde tests. Vrij snel weet ze op basis van talige en wiskundige competenties nieuwe leerlingen onder te brengen in een aangepaste groep.

De informatie krijgt zijn beslag in een recent gedigitaliseerd leerlingvolgsysteem waarin ook de paramedici en andere kindbetrokkenen specifieke gegevens kwijt kunnen. Voor wiskunde gebeurt dit al grondig.

De klassenraad formuleert op basis van de beschikbare data en info bruikbare besluiten. Daardoor kunnen de leraren vlot aan de slag met een groeps- of geïndividualiseerde aanpak.

Doelenselectiefase
Selectie ontwikkelingsdoelen
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Multidisciplinair overleg

De school werkte leerlijnen uit voor type 1 en 8. Daarbij ging veel aandacht naar de vakdidactische aanpak, de graduele opbouw van het leergebied en de domeinen en de relatie met de decretale ontwikkelingsdoelen. Alle teamleden selecteren consciëntieus doelen op maat van de klasgroep en, indien nodig, ook met het oog op de individuele zorgvraag van de leerlingen.

De leerlijnen onderbouwen een harmonische ontwikkeling. Ze verwijzen naar alle domeinen en naar wiskundige basisvoorwaarden en -vaardigheden.

De school voorziet jaarlijks twee structurele klassenraden, een informatieve aan het begin van het schooljaar en een evaluatieve aan het einde, waarop een multidisciplinair team de doelenselectie bespreekt. Tussentijdse klassenraden komen ook voor op vraag van de groepsleraren met als doel individuele leertrajecten bij te sturen en doelen op maat te selecteren. In hun dagplanning noteren de leraren doorgaans ook nog een aantal concrete lesdoelen.

Vorbereidingsfase
Groeperingsvorm
Multidisciplinair
Planningsdocumenten
Infrastructuur en uitrusting

Zoals voor Nederlands stelt de school ook voor het wiskundeonderricht homogene rekengroepen samen en stemt ze de organisatie daar vlot en flexibel op af. Sommige rekengroepen worden nog eens onderverdeeld in subgroepen om efficiënter onderwijs op maat aan te bieden.

Structureel verankert de school additionele hulp voor een aantal groepen via de bijzondere leermeester individueel onderwijs (BLIO). Die leraar kan ook op vraag van de individuele groepsleraren bijkomende klasinterne of externe zorg verschaffen.

Voor de leerlingen van type 8 gebruiken de leraren een aangekocht leerpakket als leidraad voor de wiskundelessen. Dat pakket stuurt de leeractiviteiten. Geregeld putten de groepsleraren ook uit andere bronnenboeken om het aanbod te optimaliseren. In type 1 sturen zelf samengestelde leerpakketten het aanbod en de aanpak.

Er is grote diversiteit inzake ondersteunende wandkaders voor wiskunde. In sommige klassen ontbreken ze, in andere klassen zijn ze nauwelijks functioneel, maar haast nergens werden ze tijdens de rondgang aangewend om het onderwijsleerproces te ondersteunen.

Uitvoeringsfase
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De leraren scheppen doorgaans een stevig onderbouwd didactisch leerproces. Kleine deelstappen en het gebruik van basisrekenmateriaal helpen leerlingen om kennis op te doen en inzicht te krijgen in de wereld van getallen en hoeveelheden. Bovendien bemeesteren de leraren een aantal differentiatieprincipes waardoor lessen aansluiten bij de nood van de subgroepen of de individuele leerling.

Is de vakdidactische aanpak overwegend doordacht, dan is de functionaliteit en het levensechte karakter van het wiskundeonderwijs in type 8 minder sterk. Tijdens de

bijgewoonde activiteiten bleven de kansen voor functioneel en levensecht wiskundeonderwijs onderbenut. Wiskunde krijgt overwegend een domeinspecifieke aanpak. In type 1 trachten de leraren dat op te vangen door structureel 'praktisch rekenen' te verankeren in hun weekplanning, waardoor de kansen op transfer wezenlijk verhogen.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar
Rapportering

De leraren verzamelen permanent informatie over de vorderingen van hun leerlingen. Ze doen dat door te observeren, taken te beoordelen en eigen toetsen af te nemen. Aan het begin en het einde van het schooljaar neemt de BLIO genormeerde tests af om het actuele niveau van de leerlingen te bepalen. Voor meten, metend rekenen en meetkunde beschikken de leraren over minder valide en betrouwbare data.

De verzamelde informatie krijgt zijn neerslag in het leerlingendossier dat besproken wordt op de klassenraden. Die bespreking leidt tot afbakening van leerstof in het groepshandelingsplan met de indeling in subgroepen of tot individuele leertrajecten.

Driemaal per schooljaar rapporteren de leraren aan de ouders over vorderingen en de prestaties van de leerlingen. De rapporten vermelden de domeinen van wiskunde, maar geven niet over alle informatie. De letterquoting maakt het voor ouders duidelijk welke competenties de leerlingen al beheersen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

- Er is duidelijkheid over de rol van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding in de school. Vanuit het verleden, op vraag van een koepelorganisatie en ten gunste van de begeleiding voor geïntegreerd onderwijs (gon), wierf de school vooral kinesitherapeuten en logopedisten aan. Om de nood aan een psycholoog of orthopedagoog op te vangen, compenseert het CLB die nood. De CLB-medewerker is frequent aanwezig en ondersteunt bij zorgvragen en klassenraden. Teamleden zijn van mening dat deze werking doeltreffend is en ervaren ze als ondersteunend voor hun pedagogisch-didactische handelen.
- Niet alleen compenseert de intense samenwerking met het CLB de nood aan een schoolorthopedagoog, de ingehaalde expertise garandeert dat leraren heel wat bijkomende vakkennis opdoen. Zo actualiseren de interventies van het CLB eerdere vaardigheden over onder meer zorgaanpak en methodiek of verschaffen ze achtergrondinzichten in ontwikkelingsvertragingen van of deficiënties bij leerlingen.

- Samenwerking met andere partners is er ook, hoewel die niet altijd doelgericht verloopt. Ofschoon leraren participeren aan het koepelgebonden nascholingsaanbod, blijkt de evidente stap naar begeleidingsdiensten om de school trajectmatig bij innovaties te ondersteunen minder snel gezet. Ook expertise-uitwisseling met andere scholen van het buitengewoon basisonderwijs is geen ingebedde verworvenheid. Anderzijds is er wel een zekere samenwerking met revalidatiecentra, instellingen voor huiswerkbegeleiding, centra voor spraak- en taalpathologie en het voortgezet onderwijs. Teamleden kunnen minder overtuigen in welke mate al deze samenwerkingsverbanden even doeltreffend en ondersteunend zijn.

4.1.2 *Sociale en emotionele begeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school beschikt over een uitgeschreven en gedragen onderwijsvisie die het welbevinden van de leerlingen als uitgangspunt poneert. Succeservaringen van de leerlingen staan daarbij voorop als compensatie voor hun eigen negatieve percepties en falen in het gewoon onderwijs.
- Die keuze wordt geconcretiseerd in de werking met de 'axenroos', een methodiek voor relatiewijzen. Die aanpak is ingebed in de hele schoolwerking en stuurt daardoor op doelgerichte wijze de socio-emotionele begeleiding van leerlingen. Het thema dit jaar is 'respect' en sluit naadloos aan bij de relatieroos van axen.
- In het leerlingendossier nemen de leraren relevante aantekeningen op over de socio-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Tijdens de klassenraden bespreekt het multidisciplinair team die gegevens en voorziet proactieve of curatieve acties, indien nodig. Zo is er bijvoorbeeld een gedragskaart voor leerlingen met bijzondere gedragsproblematiek.
- Over het algemeen streven de teamleden een stimulerend pedagogisch klimaat na. Ze doen dat op velerlei wijze, maar hoofdzakelijk door leerlingen te laten ervaren dat ze 'iets kunnen'. Duidelijke klas- en schoolregels met beloningssystemen en structurele maatregelen op de speelplaats ondersteunen de vlotte samenleving. Tussendoortjes, korte en afwisselende lesmomenten in spelvorm, vieringen en aandacht voor sport, spel, muziek en theater zorgen voor meer leermotivatie. De bijzondere leermeester individueel onderwijs fungeert ook als groene leraar en is aanspreekpunt voor leerlingen met sociale en emotionele problemen. De school is alert voor ongewenst gedrag. Eerder pakte zij de problematiek van langdurige afwezigheden efficiënt aan.
- Beginnende leraren krijgen van de directeur ondersteuning bij het implementeren van de axenwerking. Ook de ouders worden ingelicht over die werking tijdens informatiemomenten.
- De teamleden geven te kennen dat hun aanpak doeltreffend is. Zij verwoorden effecten op leerling-, leerkracht- en schoolniveau. Leerlingen denken meer na over hun gedrag en het samen leven en werken op school verloopt vlot. Teamleden zijn ook van mening dat de axenmethodiek zit verankerd in het onderwijskundige handelen van de leraren.
- De school rapporteert over de leefhouding van de leerlingen. Op het rapport quoteren de leraren onder meer de wellevendheid en de sociale gerichtheid als bouwstenen voor de socio-emotionele ontwikkeling.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Vanuit een aantal structuren geeft de school sturing aan haar pedagogisch-didactische opdracht. Het zorgteam, het kernteam met wisselende participatie uit de verschillende types, niveaus en paramedici en de werkgroepen creëren een gedeeld leiderschap. Het kernteam bereidt beleidsvisies voor, helpt mee knopen doorhakken en houdt de vinger aan de pols van diverse werkgroepen.
- De werkgroepen zijn overwegend multidisciplinair samengesteld en vormen de stuwende kracht bij vernieuwingen. Meestal is een teamlid groepsverantwoordelijke en zorgt hij voor sturing en doorstroming van informatie. Volgens meerdere teamleden bevorderen de werkgroepen op een doeltreffende wijze de uitwerking van prioriteiten en de implementatie van vernieuwingen.
- De directeur, de bijzondere leermeester individueel onderwijs en de CLB-medewerker vormen een zorgteam dat zich op geregelde tijdstippen buigt over de vorderingen en het hulptraject van leerlingen. Het team krijgt terugkoppeling van de resultaten van dit overleg. Bovendien is dit overlegplatform belangrijk om externe hulp en expertise binnen te halen.
- Alle teamleden verwoorden een duidelijke visie op onderwijs. Het welbevinden van de leerlingen is een absoluut uitgangspunt dat zij nastreven door kinderen succeservaringen te geven. De toename van leerlingen met kansarmoedekenmerken krijgt bijzondere aandacht en zet de school aan om ook hier compensatorische maatregelen te nemen.
- De schoolvisie wordt verder uitgeklaard in het schoolwerkplan waarbij voor type 1 en type 8 specifieke aandachtspunten zijn geformuleerd.
- Beslissingen worden overwegend in consensus genomen. Alle teamleden worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en inbreng. De diverse werkgroepen getuigen daarvan. Vooral de lerarenvergaderingen zijn belangrijk om standpunten uit te puren en gezamenlijk tot een vergelijk te komen. Daarbij positioneert de directeur zich als luisterbereid en vernieuwingsgezind.
- Eigen aan het buitengewoon basisonderwijs zijn de multidisciplinair samengestelde klassenraden die doelgericht en in overleg beslissen over groeps- en geïndividualiseerde leertrajecten. Ook de ouders worden daarover geïnformeerd en betrokken bij het nemen van belangrijke pedagogisch-didactische beslissingen.
- De bijzondere leermeester individueel onderwijs is een belangrijke schakel in de kwaliteitszorg. Zij neemt testen af, analyseert die op kind- en groepsniveau en krijgt zo indicaties over de kwaliteit van het onderwijs. Dat doen in zekere zin ook de multidisciplinaire teams tijdens de informatieve, tussentijdse en evaluatieve klassenraden. Of die consequent de indicatieve kwaliteitsaspecten op schools niveau opentrekken, is minder duidelijk.
- Hoewel de school de intentie heeft om haar kwaliteit te bewaken en ze daartoe ook een zekere alertheid vertoont, mangelt het aan een systematiek om dat efficiënt en effectief te doen. Behalve bij de werkgroepen, ontbreekt het ook nog al eens aan doelgerichte aansturing en opvolging van innovaties, waardoor er verschillende implementatiesnelheden lopen. Teamleden passen de vernieuwingen dan op diverse wijze toe waardoor goede initiatieven soms dreigen te verwateren.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het cyclische proces van de handelingsplanning voor het leergebied wiskunde verloopt doelgericht en is doeltreffend. De inschatting van de beginsituatie is stevig onderbouwd, de doelselectie is geënt op de decretale ontwikkelingsdoelen, de uitvoering getuigt van goed vakdidactisch handelen en de evaluatie is betrouwbaar en valide.
- Het cyclische proces van de handelingsplanning voor het leergebied muzische vorming garandeert in voldoende mate het nastreven van de geselecteerde doelen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Mede vanuit de noodzaak tot compensatie verzekert de school een doelgerichte en doeltreffende afstemming met het centrum voor leerlingenbegeleiding. De samenwerking is bovendien ontwikkelingsgericht en ondersteunt het onderwijskundige handelen van de teamleden.
- De school zet sterk in op de sociale en emotionele begeleiding van haar leerlingen. Ze doet dat vanuit een doordrongen teamvisie op welbevinden en gebruikt daarvoor een doorleefde methodiek die inspeelt op relatiewijzen. Klas- en schoolafspraken brengen structuur en zorgen voor rust in het dagdagelijkse samen leren en leven.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het gedeelde leiderschap garandeert participatieve besluitvorming en gedragen onderwijskundige innovatietrajecten. De school blijkt daarin erg doeltreffend.
- De methodiek om vernieuwingen aan te sturen via de werkgroepen is efficiënt en effectief.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Herwaardeer het leergebied muzische vorming vanuit de handelingsgerichte aanpak. Zorg daarbij voor een meer gefundeerde inschatting van de beginsituatie, implementeer de recente leerlijn bij de doelenselectie, onderbouw de uitvoering vanuit een doordachte voorbereidingsfase en zet een valide en betrouwbare evaluatie op het spoor.
- Tracht binnen de muzische vorming de domeinen een evenwichtigere en meer harmonische invulling te geven.
- Verhoog voor de beide leergebieden de functionaliteit van de didactische leermiddelen en klaskaders en versterk het functionele en levensechte wiskundeonderricht.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Optimaliseer de afstemming met andere onderwijsbetrokken partners door ze doelgericht te betrekken bij afgebakende prioriteiten en lopende innovatietrajecten.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Zorg voor meer systematiek in de eigen kwaliteitsbewaking waarbij een trajectmatige benadering van innovaties en prioriteiten, een goede planning, opvolging, evaluatie, bijsturing of verankering, efficiëntere en effectievere implementatieprocessen garanderen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Erik Kortleven

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: